USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Simony Hájkové v právní věci žalobce: **J. B.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2018, č. j. KUHK-26930/ZP/2017-6, v řízení o námitce podjatosti soudců Krajského soudu v Hradci Králové, vznesené žalobcem ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 30 A 59/2018,

takto:

Soudci Krajského soudu v Hradci Králové Mgr. Helena Konečná, JUDr. Pavel Kumprecht, JUDr. Jan Rutsch, JUDr. Magdalena Ježková, Mgr. Tomáš Blažek, JUDr. Ivona Šubrtová a JUDr. Jana Kábrtová **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí věci vedené Krajským soudem v Hradci Králové pod sp. zn. 30 A 59/2018.

Odůvodnění:

[1] Krajskému soudu v Hradci Králové byla dne 11. 5. 2018 doručena žaloba, v níž žalobce brojil proti nadepsanému rozhodnutí žalovaného a proti rozhodnutí Městského úřadu v Nové Pace ze dne 14. 6. 2017, sp. zn. 2014/11545/ŽP/IT, č. j. MUNP/2017/8412/ŽP/IT. Žalobce v žalobě mimo jiné uvedl, že vznáší opakovanou námitku systémové podjatosti Krajského soudu v Hradci Králové.

[2] Krajský soud usnesením ze dne 18. 6. 2018, č.j. 30 A 59/2018 – 16, žalobce vyzval, aby doplnil důvody, pro které vznesl námitku podjatosti soudců Krajského soudu v Hradci Králové.

[3] Žalobce na tuto výzvu v soudem stanovené lhůtě 3 týdnů od doručení výše uvedeného usnesení nereagoval.

[4] K žalobcem vznesené námitce podjatosti soudci tohoto soudu uvedení ve výroku tohoto usnesení shodně uvedli, že se necítí být podjatými a není jim ani známa žádná skutečnost, ze které by mohl vyplynout důvod případných pochybností o jejich podjatosti.

[5] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního*

orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v projednávané věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[6] Podle odst. 5 téhož ustanovení, *účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.*

[7] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Rozhodování o věci nestranným a nezávislým soudcem je jedním z pilířů práva na spravedlivý proces. Nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce v konkrétním případě. K vyloučení soudce může v zásadě dojít teprve tehdy, pokud je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nález Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, nebo usnesení NSS ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16).

[8] Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 s. ř. s., podle kterého jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce však *nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen vskutku výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

[9] Jde-li o důvody uvedené v první větě § 8 odst. 1 s. ř. s., je třeba uvést, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by soudce mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, může jít také o vztah

ekonomické závislosti. Takové důvody zjevně dány nejsou a ani žalobce žádné takové okolnosti neuvádí.

[10] Po zvážení výše uvedených skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro vyloučení soudců Krajského soudu v Hradci Králové uvedených ve výroku tohoto usnesení z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 30 A 59/2018 nejsou dány. Žalobce totiž neuvádí žádný konkrétní důvod ani skutečnost, ze které by bylo možné podjatost těchto soudců dovodit. Důvod jím neurčitě uvedený lze podřadit pod rozhodování jiných jeho věci, aniž by však reálně namítal některý z výše uvedených zákonných důvodů pro jejich vyloučení. Pokud jde o tvrzenou „systémovou podjatost Krajského soudu v Hradci Králové“, zřejmě s ohledem na nijak nevysvětlené zapojení poslance J. C. či R. C. do případu, je třeba zdůraznit, že právní řád České republiky obsahuje institucionální záruky proti případnému zasahování politiků do rozhodovací činnosti soudů

[11] Z ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. sice plyne, že jedním z důvodů pro vyloučení soudců je skutečnost, že se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení, musí jít však o totožnou věc. Taková situace v posuzované věci nenastala. Lze přitom odkázat i na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18, publikováno pod č. 53/2004 Sb. NSS, v němž bylo jasně vyloženo, že „předchozím soudním řízením“ není řízení v jiné soudní věci, byť by se i týkala týchž účastníků.

[12] Nejvyššímu správnímu soudu se při nejasnosti podání žalobce, v němž námitku podjatosti uplatnil, jako pravděpodobné jeví, že skutečným důvodem návrhu žalobce na vyloučení ve výroku uvedených soudců Krajského soudu v Hradci Králové je jeho přesvědčení o předchozím nesprávném postupu tohoto soudu v jiné věci. To však (i kdyby takový postup byl skutečně nesprávný, což v nyní rozhodované věci nelze zkoumat) nemůže být legitimním důvodem, který by mohl znamenat vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení žalobce o nespravedlnosti vedení řízení. K tomu, aby účastník brojil proti tvrzené nesprávnosti postupu soudu, však slouží opravné prostředky a nikoli námitka podjatosti. Existence odlišných názorů žalobce na věc pak s podjatostí soudce nemá nic společného. V § 8 odst. 1 s. ř. s. je ostatně výslovně uvedeno, že důvodem pro vyloučení soudce nemůže být jeho postup v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[13] Lze tedy uzavřít, že námitka žalobce neobsahuje žádné skutečnosti, které by bylo možno podřadit pod důvody podjatosti a ani z vyjádření ve výroku uvedených soudců krajského soudu neplyne nic, z čeho by bylo možno pochybovat o jejich nepodjatosti; tyto skutečnosti nevyplynuly ani ze soudního spisu.

[14] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů žalobcem namítanou podjatost ve výroku uvedených soudců pro rozhodování ve věci žalobce vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 A 59/2018 neshledal, a proto rozhodl tak, že nejsou z projednávání a rozhodování této věci vyloučeni.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. srpna 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu